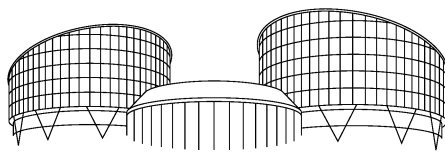

Tradus și revizuit de IER (<http://ier.gov.ro/>)

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A PATRA

CAUZA PRICOPE ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 60183/17)

HOTĂRÂRE

Art. 10 • Libertatea de exprimare • Sancționarea reclamantului în procesul civil de calomnie pentru articole scrise despre un om de afaceri, persoană publică locală • Lipsa unor motive relevante și suficiente • Cuantumul despăgubirilor acordate, de natură să aibă un „efect disuasiv” • Ingerința care nu este „necesară într-o societate democratică”

STRASBOURG

30 mai 2023

Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Poate suferi modificări de formă.

În cauza Pricope împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din:

Gabriele Kucsko-Stadlmayer, *președinte*,

Faris Vehabović,

Iulia Antoanella Motoc,

Branko Lubarda,

Anja Seibert-Fohr,

Ana Maria Guerra Martins,

Anne Louise Bormann, *judcători*,

și Andrea Tamietti, *grețier de secție*,

Având în vedere:

cererea (nr. 60183/17) îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Sterian Pricope („reclamantul”), a sesizat Curtea, la 4 august 2017, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”);

decizia de a comunica cererea Guvernului României („Guvernul”);

observațiile părților;

decizia de a admite obiecția Guvernului privind examinarea cererii de către un comitet;

După ce a deliberat în camera de consiliu, la 9 mai 2023,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

INTRODUCERE

1. Cererea privește procesul civil pentru calomnie declanșat împotriva reclamantului ca urmare a criticii acestuia cu privire la activitățile economice pretins corupte ale unui om de afaceri local, despre care reclamantul a considerat că au contribuit la prăbușirea industriei locale de automobile. Guvernul a fost informat cu privire la cererea formulată în temeiul art. 10 din Convenție.

ÎN FAPT

2. Reclamantul s-a născut în 1962 și locuiește în Voinești. A fost reprezentat de domnul F.I. Popescu, avocat în Câmpulung Muscel, județul Argeș.

3. Guvernul a fost reprezentat de agentul său guvernamental, doamna O.F. Ezer, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

4. Faptele cauzei se pot rezuma după cum urmează.

I. ISTORICUL CAUZEI

5. Reclamantul, economist de profesie, fusese, timp de treizeci de ani înainte de depunerea prezentei cereri, colaborator la un post local de televiziune și la publicația online *bitpress.ro*, deținută de societatea S.P., care deservea în principal comunitatea locală din Câmpulung. Acesta a scris o serie de articole privind pretinse acte de corupție comise de P.V., un om de afaceri local și patronul unui alt ziar local în circulație la acea dată, *Evenimentul Muscelan*. În aceste articole, reclamantul a scris despre pretinsa legătură între interesele de afaceri ale lui P.V. și falimentul uzinei locale de automobile A. („uzina A.”) – principala industrie locală. P.V. era de asemenea unul dintre foștii manageri ai uzinei A., unde reclamantul însuși lucrase în trecut în calitate de contabil șef.

II. ARTICOLELE SCRISE DE RECLAMANT

6. Unele extrase din cele mai relevante articole redactate de reclamant, astfel cum au fost evidențiate de P.V. în cererea sa de despăgubiri (a se vedea infra, pct. 13), au următorul cuprins:

7. Un articol publicat la 20 septembrie 2011 relatează despre furnizarea de echipament sportiv de către P.V. clubului sportiv local astfel:

„[P.V.], patronul *Evenimentului Muscelan*, vinde kimono-uri

Ultima achiziție a Clubului Sportiv Muscel Câmpulung este un set de echipament constând din pantofi tip Adidas – 10 perechi și kimono-uri pentru Secția de judo – 10 bucăți.

Produsele au fost cumpărate prin Sistemul Electronic de Achiziții Publice de la singurul ofertant înscris, [S.C. A.A.G.] din Câmpulung, al cărui patron, [P.V.] (primul, din partea stângă a imaginii), este cunoscut mai degrabă pentru comerțul cu piese auto și materiale de construcții, dar și pentru editarea bisăptămânalului local *Evenimentul Muscelan*. Prețurile de achiziție au fost cele maxime...”

8. Un articol publicat la 8 noiembrie 2011 prezenta istoria *Evenimentului Muscelan* și explica contribuția lui P.V. după cum urmează:

„[P.V.], fost simplu muncitor la [uzina A.] și unul dintre personajele care, după revoluție, s-au îmbogățit pe seama defunctei uzine muscelene, a scos *Evenimentul Muscelan* la Câmpulung, împreună cu N.B., o altă «figură» a presei argeșene.”

9. Într-un articol publicat la 2 februarie 2012, reclamantul a descris un reportaj al televiziunii locale care oferea mai multe detalii despre procedura de licitație pentru achiziționarea echipamentelor sportive de la societatea lui P.V. (a se vedea supra, pct. 7). Procedura a fost descrisă ca fiind aranjată în prealabil în mod ilegal între părți. Părțile relevante au următorul conținut:

„Deși acuzațiile vizau modul de gestionare a banilor publici de către Clubul Sportiv Muscel, cel care a reacționat a fost [P.V.], «căpușa» acestei afaceri. Acesta a depus la Consiliul Național al Audiovizualului o reclamație la adresa postului de televiziune Muscel TV, motivând că nu i s-ar fi acordat posibilitatea de a-și expune punctul de

vedere și că materialele difuzate i-ar fi lezat imaginea de persoană publică și onoarea de om de afaceri. Și asta deși emisiunile în direct au oferit oricui posibilitatea de a interveni, dar afaceristul nu a făcut-o și nici nu a transmis un material pentru difuzare. De altfel, marele om de presă din Câmpulung fuge ca dracul de tămâie de jurnaliștii pe care nu îi are sub papuc, și nici măcar propriul ziar nu l-a citat cu vreo declarație.

Însă, în ședința Consiliului Național al Audiovizualului care a avut loc pe data de 24 ianuarie [2012], analizând informarea întocmită pe baza aspectelor sesizate și a probelor depuse de către Muscel TV, membrii Consiliului nu au constatat încălcări ale [reglementărilor CNA în vigoare]. Ca urmare, reclamația depusă de către [P.V.] a fost respinsă ca fiind nefondată.

Nici la Câmpulung lumea nu-l mai bagă în seamă pe fostul lăcătuș mecanic.

[P.V.], fost simplu lăcătuș mecanic la [uzina A.], a intrat în afaceri vânzând piese de schimb, în perioada în care specula era în floare în jurul uzinei. Pe măsură ce a prins cheag [afacerea] și în combinație cu unii dintre foștii directori, firma sa, [A.A.G.], a devenit una dintre marile căpușe care au contribuit la falimentul uzinei A., faliment care a nenorocit mii de musceleni. Astfel, conform presei centrale, P. V. vindea uzinei motoare Andorra, primind în contrapartidă autoturisme și piese de schimb la prețuri de câteva ori mai mici decât cele de pe piață. Bani frumoși, de ordinul miliardelor a scos și din «compensările» în mașini și piese pentru reclama publicată în propriul ziar, care se vindea doar la Câmpulung!

[...]

Ca o probă a caracterului fostului ciocănar de la [uzina A.] ajuns mare patron de presă e elocvent faptul că, pentru a-și face imagine de bun samaritean, în ajun de Crăciun, a declanșat o acțiune de întraajutorare a celor sărmani, oameni onorabili din Câmpulung fiind amenințați că vor fi dați la ziar dacă nu cotizează. Dar, în ciuda încondeierii lor în gazeta agitată, au fost destui care i-au spus pas, fiindcă fiecare ajută când vrea și unde vrea, nicidecum la comanda unui individ ca [P.V.]. Ca să mai dăm doar un singur exemplu, insul s-a dus cu pâra la [CNA] cum că n-a putut să-și exprime punctul de vedere, în schimb tocmai el, lupul moralist și reclamagiul indignat, le refuză dreptul la replică acelor pe care îi beștelește [în ziar], după cum îl duce mintea și interesul. Ultimul exemplu este acela al unei cetățence care a dorit să depună un drept la replică, însă a fost dată afară din redacția *Evenimentului Muscelan* sub amenințarea că va fi chemată poliția. O fi vreo chestie și cu poliția [din Câmpulung], mai știi?”

10. Într-un articol publicat la 13 noiembrie 2013, reclamantul a scris despre o expoziție organizată de un muzeu local în onoarea celui care fusese director al uzinei A. din 1957 până în 1982. Părțile relevante au următorul conținut:

„[P.V.], unul dintre aceia care au contribuit la falimentul [uzinei A.], deplânge acum soarta uzinei

[...]

Ziarul *Evenimentul Muscelan* s-a numărat, de asemenea, printre organizatorii [expoziției]. Patronul acestuia, [P.V.], prin firma sa [A.A.G.], a căpușat uzina din Muscel, contribuind astfel la falimentul acesteia. Ziarul publică de ceva timp o serie de articole despre amintirile foștilor angajați ai [uzinei A.] . Cu toate acestea, potrivit redactorului șef, M.B., foarte puțini dintre cei contactați pentru serie au fost de acord să participe. Aceasta este dovada că majoritatea muscelenilor nu-i uită și nu-i iartă pe cei care au distrus una dintre cele mai frumoase pagini de industrie românească și, din

HOTĂRÂREA PRICOPE ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

această cauză, nu cad în capcana ipocrită întinsă de [P. V], cel care, datorită statutului său modest, era numit «directorul în teniși» și care acum cu fățărnicie, deplânge, chipurile soarta uzinei...”

11. La 6 martie 2014, reclamantul a scris un articol care descria un reportaj care fusese transmis cu câteva zile înainte și care circulase pe scară largă pe internet cu privire la pretinse nereguli comise de către conducerea și angajații uzinei A., care ar fi contribuit la falimentul acesteia. Reclamantul a explicat că respectivul reportaj conținea:

„o listă a unora dintre firmele care au căpușat [uzina A.], firme ai căror patroni se plimbă astăzi nestingheriți prin Câmpulung, pozând în oameni onorabili, cum ar fi, de exemplu, [P.V.], patronul firmei A.A.G. și al ziarului moralist *Evenimentul Muscelean*.

[...]

Acest articol poate fi citit pe 4Tuning.ro.”

12. În articolul publicat la 2 iulie 2014, reclamantul a făcut trimitere la o acțiune în despăgubire introdusă împotriva ziarului *Evenimentul Muscelean*. În acest context, acesta a scris următoarele despre P.V.:

„[P.V.], Olteanul care scuipă peste Câmpulung!

[P.V.], un banal lăcătuș mecanic la [uzina A.], și-a început cariera de om de afaceri printr-o firmă de «apartament» care intermedia vânzarea de piese auto produse la fosta [uzină A.]. Ulterior, relațiile sale cu [uzina A.] au căpătat proporții dubioase, inclusiv prin «compensările» pentru publicitatea apărută în ziarul *Evenimentul Muscelean*, ziar pe care l-a înființat în anii în care [uzina A.] era stoarsă prin afaceri păguboase care, de altfel, au constituit prologul răsunătorului său faliment (a se vedea <http://www.4tuning.ro>). *Evenimentul Muscelean* pretinde că ar fi o „școală de presă”, una în a cărei practică de multe ori, nu se solicită punctul de vedere al celor criticați sau acuzați, iar publicarea dreptului la replică este la cheremul redacției și al patronului. Mizeriile publicate, justificate, chipurile, prin spiritul critic al redactorilor de aici, sunt aseasonate de titluri corespunzătoare, probabil, nivelului intelectual al patronului [P.V.], gen «Linge pulanul în postul de poliție». De-a lungul anilor, nu doar persoane individuale au fost victimele calomniilor și insultelor *Evenimentului Muscelean*, ci și comunitatea locală în ansamblu. Astfel, în editorialul din ediția cu numărul 1877/2014, domnișoara redactor-șef, M.B., scrie că musceleanul este «laș» și «bârfitor [și] turnător și iscoditor, și lipsit complet de curajul răspunderii». Bineînțeles, în aceste categorii nu se include și patronul, [P.V.], cel care «scuipă» peste orașul unde a făcut avere, el fiind de loc din comuna T., Județul Olt.”

III. ACȚIUNI ÎN DESPĂGUBIRE

A. Primul proces

13. La 13 iunie 2014, P.V. a formulat o acțiune în răspundere delictuală împotriva reclamantului și a societății S.P. (a se vedea supra, pct. 5). Acesta l-a acuzat pe reclamant că i-a adus atingere reputației și imaginii sale publice de om de afaceri prin articolele sus-menționate, afectând credibilitatea societății sale. P.V. a anexat la cererea sa articolele (cu excepția celui citat supra, pct. 12). Acesta s-a referit în special la articolele publicate la 20

septembrie 2011, 2 februarie 2012 și 13 noiembrie 2013 (a se vedea supra, pct. 7, 9 și 10). La 22 septembrie 2014, P.V. și-a extins acțiunea pentru a include articolul publicat la 2 iulie 2014 (a se vedea supra, pct. 12).

14. Reclamantul s-a apărat, susținând că a acționat cu bună-credință și explicând, pentru fiecare articol, unde a găsit informațiile și ce l-a motivat să îl redacteze. Acesta a menționat surse online, cum ar fi informațiile publicate pe site-ul web al licitației publice și un articol publicat la 28 februarie 2006 în ziarul național *România Liberă* cu privire la contribuția „firmelor căpușă” la falimentul uzinei A. și la care făcuseră referire numeroase alte ziare naționale și locale înainte ca articolele sale să fie publicate.

15. În plus, a susținut că articolele sale se refereau la P.V. doar în calitatea sa de persoană publică, nu și la viața sa privată. De asemenea, a explicat cuvintele alese pentru fiecare articol și a subliniat că nu a folosit nici un cuvânt care să poată fi considerat insultător sau denigrator.

16. Reclamantul a susținut, de asemenea, că motivul real al lui P.V. pentru formularea acțiunii a fost acela de a-l intimida.

17. La 21 aprilie 2015, Tribunalul Argeș a respins acțiunea. Părțile relevante ale hotărârii sunt redactate după cum urmează:

„În cauza dedusă judecății, tribunalul apreciază că termenii și expresiile folosite în articolele de presă publicate de pârâți, se încadrează în limitele criticii admisibile, care sunt mai largi în privința în privința oamenilor politici, funcționarilor publici etc. vizați în această calitate, decât a unui individ obișnuit.

Astfel, din actele și lucrările dosarului rezultă că imaginile și materialele publicate de pârâți vizează calitatea de persoană publică, de notorietate a reclamantului (om politic, fost director uzina A, om de afaceri și patron de presă), fiind relevate de anchete judiciare în cauză și prezentate în presa centrală și locală.

Reclamantul apreciază că urmare a acestor materiale și publicații, a suferit un prejudiciu, constând în lezarea dreptului său la demnitate și la propria imagine.

Tribunalul constată că, atunci când există un conflict dintre libertatea de exprimare și protecția oferită de către dreptul intern reputației personalităților publice, acestea se expun în mod inevitabil și conștient unui *control strict al faptelor și afirmațiilor pe care le fac, exercitat de opinia publică (ziariști, masa de cetățeni), îndrituită, necesarmente să fie informată asupra chestiunilor de interes public, ele trebuie să fie tolerante față de atacurile sau criticile ce li se fac.*

[...]

De observat că în cazul de față, reacția pârâtului P.S., în calitate de jurnalist, s-a manifestat în contextul unor mișcări revendicative care au avut loc în domeniul său de activitate la [uzina A.], față de managementul reclamantului pentru rezolvarea curențelor acestui domeniu, aspect mediatizat amplu în presa centrală și locală.

Prin urmare, faptele relevate de pârât nu pot fi considerate ca ilicite, nefiind îndeplinite condițiile constitutive ale răspunderii civile delictuale în cauză.”

18. P.V. a declarat apel și, prin decizia finală din 9 decembrie 2015, Curtea de Apel Pitești a constatat că instanța inferioară nu a examinat întregul

context factual și nu a răspuns la toate acuzațiile formulate în fața sa. Aceasta a anulat sentința și a trimis cauza spre rejudecare instanței de fond.

B. Al doilea proces

19. Tribunalul Argeș a reexaminat cauza și, printr-o decizie din 18 aprilie 2016, s-a pronunțat în favoarea lui P.V. Instanța a prezentat articolele în cauză și a reiterat cerințele privind asumarea răspunderii civile în temeiul dreptului intern, făcând trimitere la art. 30 din Constituție (libertatea de exprimare), art. 73 și art. 75 C. civ. (dreptul la propria imagine și limitele protecției acesteia) și art. 10 din Convenție. Motivarea Tribunalului a fost următoarea:

„Instanța apreciază că [prin modul în care sunt redată paragrafele din] articolele mai sus menționate, prin care se acreditează ideea că reclamantul ar fi contribuit la falimentul [uzinei A.] prin desfășurarea de activități ilicite, respectiv: «a căpușat fosta uzină ARO și a contribuit la falimentul ei;» «[P.V.] a distrus una din cele mai frumoase pagini de industrie românească, căpușând fosta uzină [A.] și contribuind la falimentul acesteia și cu fățarnicie, deplânge, chipurile soarta uzinei»; «nu lipsește o listă cu unele dintre firmele care căpușat [uzina A], firme ai căror patroni se plimbă astăzi nestingheriți prin Câmpulung pozând în oameni de afaceri onorabili, așa cum este, de exemplu, [P.V.]» , [și că aceste expresii] reprezintă o faptă ilicită.

Instanța apreciază că și expresiile denigratoare la adresa reclamantului, precum: «scuipă peste Câmpulung» și «nivelul intelectual al patronului [P.V.], gen, „linge pulanul în postul de poliție”» îi aduc atingere dreptului reclamantului la demnitate.

[...]

În privința celorlalte sintagme indicate în cererea de chemare în judecată și în completarea la acțiune folosite în articole, instanța apreciază că nu sunt fapte ilicite. [...]

Instanța reține că reclamantul este cunoscut în orașul Câmpulung, fiind administratorul mai multor societăți comerciale și acționând și în spațiul cultural și sportiv.

Prin urmare, instanța apreciază că prin acțiunile reținute de instanță ca fiind ilicite, reclamantului i s-a cauzat un prejudiciu, cu luarea în considerare și a comentariilor nefavorabile acestuia la articolele publicate de pârâtul [P.S.]”

20. Pentru aceste motive, instanța a obligat reclamantul și societatea S.P. să îi plătească lui P.V. 5 000 lei românești [RON – aproximativ 1 100 euro (EUR) la acea dată] cu titlul de daune morale pentru încălcarea dreptului la demnitate și 2 000 RON pentru cheltuieli de judecată (aproximativ 440 euro). Reclamantul a informat Curtea că, la 15 februarie 2017, întreaga sumă i-a fost plătită lui P.V.; el însuși a acoperit 3 500 RON din sumă (aproximativ 770 EUR la momentul plății), iar societatea S.P. a acoperit restul sumei.

21. Reclamantul a declarat apel și, prin hotărârea definitivă din 8 februarie 2017, Curtea de Apel Pitești a confirmat decizia tribunalului. Curtea de apel a făcut trimitere, în termeni generali, la jurisprudența Curții în ceea ce privește art. 8 – în special protecția reputației și utilizarea de declarații calomnioase în articolele de presă – și în ceea ce privește art. 10 – în special obligația

jurnaliștilor de a relata cu privire la chestiuni de interes public, diferența dintre fapte și judecățile de valoare, cerința unei baze factuale și buna credință a jurnaliștilor. Curtea a formulat următoarea motivare:

„Instanța constată, de asemenea, că în realitate toate articolele au avut drept scop să offenseze apelantul-reclamant și să aducă atingere reputației, onoarei și dreptului la imagine ale acestuia, toate fiind mascate sub aparența interesului public și pretinselor chestiuni generale care interesează, de altfel, societatea românească.

[...]

... în speța [dedusă judecății apelantul-reclamant] a dovedit reaua-credință în publicarea articolelor a apelanților – pârâți.

[...]

În speța dedusă judecății, curtea reține că pe de o parte, că apelantul-pârât persoană fizică nu se poate prevala de dispozițiile art.10 din Convenție, pe considerentul că ar fi jurnalist atâta vreme cât acesta nu are calitatea respectivă, prin aceea că nu a absolvit o facultate de jurnalism, având profesia de economist, sens în care jurnaliștii au statut special, ce cuprinde drepturi și obligații, pe care trebuie să le respecte atunci când publică articole.

În mod concret, apelantul-pârât în afară de faptul că, așa cum s-a precizat mai sus, trebuia să aibă studii superioare care să îi ofere cunoștințe și competențe de specialitate, precum și abilități cognitive specifice profesionale, acesta trebuia să adere la un Cod deontologic sau de Etică jurnalistică,

Per a contrario, potrivit susținerii apelantului-pârât, persoană fizică, orice persoană care postează articole și își exprimă păreri, ar trebui automat să dobândească și calitatea de jurnalist, ceea ce evident, este absurd.

Pe de altă parte, nu se poate dovedi că la momentul publicării articolelor, acestea au fost preluate din presa centrală sau că au avut o bază factuală.

Susținerea preluării din presa centrală trebuia menționată de către persoana fizică la momentul publicării articolelor respective, pe de o parte, aceasta fiind obligația ce incumbă apelantului-pârât, persoană fizică, iar pe de altă parte, baza factuală trebuie să fie reală și nu imaginară și evident dovedită în mod concret de către partea ce a publicat articolele.

Atunci când se face referire la fapte concrete, dacă afirmațiile presei se bazează pe informații conținute în rapoarte oficiale, presa este datoră să verifice exactitatea și din alte surse.

[...]”

CADRUL JURIDIC RELEVANT

22. Art. 1349 C. civ. al României prevede că o persoană cu discernământ răspunde de toate prejudiciile cauzate, de acțiunile sau inacțiunile sale și este obligată să le repare integral [a se vedea *Nicolae Virgiliu Tănase împotriva României* (MC), nr. 41720/13, pct. 70, 25 iunie 2019].

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 10 DIN CONVENȚIE

23. Reclamantul s-a plâns că deciziile instanțelor prin care a fost obligat să plătească despăgubiri pentru articolele pe care le scrisese despre P.V. și constatările instanțelor interne potrivit cărora acesta nu avea dreptul la protecția acordată jurnaliștilor i-au încălcat dreptul la libertatea de exprimare. Deși a invocat mai multe articole din Convenție (art. 6, 8, 10 și 11), Curtea, care are autoritatea în ceea ce privește încadrarea în drept a faptelor cauzei [a se vedea *Radomilja și alții împotriva Croației* (MC), nr. 37685/10 și 22768/12, pct. 114, 124 și 126, 20 martie 2018], va examina plângerea numai din perspectiva art. 10 din Convenție (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Staniszewski împotriva Poloniei*, nr. 20422/15, pct. 35, 14 octombrie 2021), care, în măsura în care este relevant, este redactat după cum urmează:

„1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea (...) de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice (...)

2. Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

A. Cu privire la admisibilitate

24. Curtea constată că cererea nu este nici vădit nefondată, nici inadmisibilă pentru alte motive enumerate la art. 35 din Convenție. Prin urmare, este necesar să fie declarată admisibilă.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

(a) Reclamantul

25. Reclamantul a amintit faptul că articolele în cauză vizau chestiuni de interes public și se refereau exclusiv la acțiunile, atitudinile și comportamentul lui P.V. ca persoană publică. În ceea ce privește baza factuală a declarațiilor sale, acesta a subliniat că a preluat informațiile din presa națională. În plus, fuseseră inițiate mai multe anchete penale privind

activitatea firmelor care se pare că ar fi contribuit la falimentul uzinei A., printre care și o firmă aparținând lui P.V., dar toate acestea s-au prescris.

26. Acesta a susținut că nu a încălcat limita criticii acceptabile și că expresiile utilizate au avut ca scop atragerea atenției cititorilor. În orice caz, V.P. ar fi trebuit să fie mai tolerant față de critică, deoarece era el însuși jurnalist.

27. Acesta a susținut de asemenea că sancțiunea care i-a fost impusă a avut un efect disuasiv și că i-a afectat reputația și demnitatea. În plus, acesta a susținut că instanțele nu au justificat și nici nu au explicat modul în care au ajuns la suma pe care a fost obligat să o plătească.

28. În sfârșit, reclamantul a arătat că, în hotărârea definitivă din 8 februarie 2017 (a se vedea supra, pct. 21), curtea de apel i-a refuzat protecția pentru singurul motiv că nu era „jurnalist profesionist”, deși dreptul intern nu impunea un astfel de statut.

(b) Guvernul

29. Guvernul a admis că hotărârea definitivă din 8 februarie 2017 a constituit o imixtiune în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare, dar a susținut că ingerința a fost prevăzută de lege, a urmărit scopul legitim de a proteja reputația lui P.V. și a fost justificată în sensul art.10 din Convenție.

30. Acesta a arătat că instanțele interne au examinat articolele scrise de reclamant și, după ce au evaluat toate interesele implicate, au constatat că afirmațiile reclamantului erau lipsite de bază factuală și că acesta încălcase limitele criticii acceptabile.

31. Deși a admis că discuțiile s-au referit la o chestiune de interes public, Guvernul a reiterat faptul că libertatea de exprimare nu era nelimitată și a susținut că reclamantul ar fi trebuit să fie mai riguros în cercetarea sa jurnalistică înainte de publicarea informațiilor calomnioase. Buna sa credință nu a fost dovedită, întrucât nu a verificat informațiile despre care se pretinde că au fost preluate din presa națională.

32. În sfârșit, Guvernul a susținut că despăgubirile pe care reclamantul și societatea S.P. au fost obligate să le plătească nu fuseseră excesive și au fost rezultatul unei examinări atente a întregului context factual de către instanțele interne.

2. Motivarea Curții

33. Curtea observă că părțile au fost de acord că măsurile impuse reclamantului ca urmare a hotărârii definitive din 8 februarie 2017 a Curții de Apel Pitești (a se vedea supra, pct. 21) constituie o ingerință în dreptul său la libertatea de exprimare, astfel cum este garantat de art. 10 § 1 din Convenție (a se vedea supra, pct. 23 și 29). Aceasta nu constată niciun motiv pentru a concluziona altfel.

34. Rezultă că trebuie să examineze dacă ingerința a fost justificată în conformitate cu art. 10 § 2 din Convenție, și anume dacă era „prevăzută de lege”, dacă urmărirea unul sau mai multe dintre scopurile legitime enumerate la alineatul respectiv și dacă era „necesară într-o societate democratică” pentru îndeplinirea acestor scopuri [a se vedea, printre altele, *NIT S.R.L. împotriva Republicii Moldova* (MC), nr. 28470/12, pct. 151, 5 aprilie 2022].

(a) Dacă ingerința era prevăzută de lege și urmărirea un scop legitim

35. Curtea observă că ingerința era prevăzută de Codul civil (a se vedea supra, pct. 22). De asemenea, Curtea acceptă că ingerința urmărirea scopul legitim de a proteja reputația sau drepturile altora, în special ale lui P.V.

(b) Dacă ingerința era necesară într-o societate democratică

36. Rămâne de stabilit dacă ingerința era „necesară într-o societate democratică”.

(i) Principii generale

37. Curtea face trimitere la principiile generale stabilite în jurisprudența sa- pentru a aprecia necesitatea unei ingerințe în libertatea de exprimare [a se vedea *Morice împotriva Franței* (MC), nr. 29369/10, pct. 124-27, CEDO 2015; *Baka împotriva Ungariei* (MC), nr. 20261/12, pct. 158-61, 23 iunie 2016; și *Balaskas împotriva Greciei*, nr. 73087/17, pct. 37-39, 5 noiembrie 2020, cu trimiterile suplimentare].

38. În plus, Curtea reiterează că, având în vedere „îndatoririle și responsabilitățile” inerente exercitării libertății de exprimare, garanția oferită de art.10 jurnaliștilor în ceea ce privește relatarea cu privire la chestiuni de interes general este supusă condiției ca aceștia să acționeze cu bună credință și pe o bază factuală exactă și să furnizeze informații fiabile și precise în conformitate cu etica jurnalistică [a se vedea *Fressoz și Roire împotriva Franței* (MC), nr. 29183/95, pct. 54, CEDO 1999-I și *Falter Zeitschriften GmbH împotriva Austriei* (nr. 2), nr. 3084/07, pct. 37, 18 septembrie 2012]. Deși presa nu trebuie să depășească anumite limite, în special în ceea ce privește reputația și drepturile celorlalți, datoria sa este totuși de a transmite, în conformitate cu obligațiile și responsabilitățile sale, informații și idei despre toate subiectele de interes public [a se vedea, printre altele, *Erla Hlynisdóttir împotriva Islandei* (nr. 3), nr. 54145/10, pct. 62, 2 iunie 2015].

39. Deși este adevărat că libertatea editorială nu este neîngrădită, libertatea jurnalistică acoperă de asemenea posibilitatea de a recurge la un anumit grad de exagerare sau chiar provocare [a se vedea *Perna împotriva Italiei*, nr. 48898/99, pct. 39 lit. (a), CEDO 2003-V, și *Ahmet Hüsrev Altan împotriva Turciei*, nr. 13252/17, pct. 214, 13 aprilie 2021], iar metodele de relatare obiectivă și echilibrată pot varia considerabil; prin urmare, nu este de

competența acestei Curți sau a instanțelor naționale să substituie cu propriile opinii pe cele ale presei în ceea ce privește tehnicile de relatare care ar trebui să fie adoptate (a se vedea *Jersild împotriva Danemarcei*, 23 septembrie 1994, pct. 31, Seria A nr. 298). Nu numai că presa are sarcina de a transmite astfel de informații și idei: publicul are, de asemenea, dreptul de a le primi. În caz contrar, presa nu și-ar putea îndeplini rolul vital de „câine de pază” [a se vedea *Bladet Tromsø og Stensås împotriva Norvegiei* (MC), nr. 21980/93, pct. 62, CEDO 1999-III, și *Falter Zeitschriften GmbH*, citată anterior, pct. 38].

40. Curtea reiterează faptul că a avut deja ocazia de a stabili principiile relevante care trebuie să ghideze motivarea sa în cauzele în care trebuie să pună în balanță dreptul unei persoane la „respectarea vieții sale private” și interesul public în protejarea libertății de exprimare [a se vedea *Von Hannover împotriva Germaniei* (nr. 2) (MC), nr. 40660/08 și 60641/08, pct. 95-99, CEDO 2012 și *Couderc și Hachette Filipacchi Associés împotriva Franței* (MC), nr. 40454/07, pct. 90-93, CEDO 2015 (extrase)]. Aceasta a statuat că, pentru ca art. 8 să fie aplicabil, atacul asupra reputației unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să fie realizat într-un mod care să aducă prejudicii exercitării de către o persoană a dreptului la respectarea vieții sale private [a se vedea *Axel Springer AG împotriva Germaniei* (MC), nr. 39954/08, pct. 83, 7 februarie 2012, *Medžlis Islamske Zajednice Brčko și alții împotriva Bosniei și Herțegovinei* (MC), nr. 17224/11, pct. 76, 27 iunie 2017, *A. împotriva Norvegiei*, nr. 28070/06, pct. 64, 9 aprilie 2009, *Kunitsyna împotriva Rusiei*, nr. 9406/05, pct. 42, 13 decembrie 2016, *Beizaras și Levickas împotriva Lituaniei*, nr. 41288/15, pct. 117, 14 ianuarie 2020 și *Balaskas*, citată anterior, pct. 37 și 40). De asemenea, a identificat o serie de criterii în contextul punerii în balanță a drepturilor concurente (a se vedea *Von Hannover*, citată anterior, pct. 109-13, și *Axel Springer AG*, citată anterior, pct. 90-95). Criteriile relevante astfel definite – în măsura în care acestea sunt pertinente în speță – includ contribuția la o dezbatere de interes public, gradul de notorietate al persoanei vizate, subiectul reportajului, comportamentul anterior al persoanei în cauză, conținutul, forma și consecințele publicării, modul în care au fost obținute informațiile și veridicitatea acestora, precum și gravitatea sancțiunii aplicate jurnaliștilor sau editorilor (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Couderc și Hachette Filipacchi Associés*, citată anterior, pct. 93).

41. Pe de altă parte, sarcina Curții nu este de a se substitui instanțelor naționale, ci mai degrabă de a verifica, având în vedere cauza în ansamblu, dacă deciziile pe care instanțele le-au adoptat în temeiul competenței lor de apreciere sunt compatibile cu dispozițiile relevante ale Convenției (a se vedea *Axel Springer AG*, citată anterior, pct. 86). În cazul în care punerea în balanță a acestor două drepturi a fost realizată de autoritățile naționale în conformitate cu criteriile stabilite de jurisprudența Curții, trebuie să existe motive

întemeiate pentru ca opinia Curții să se substituie celei emise de instanțele interne (ibid., pct. 87-88, cu trimiterile suplimentare).

42. În sfârșit, Curtea reiterează că trebuie făcută o distincție între fapte și judecăți de valoare. În vreme ce existența unor fapte poate fi demonstrată, veridicitatea judecăților de valoare nu poate fi dovedită. Cerința de a dovedi veridicitatea unei judecăți de valoare este imposibil de îndeplinit și încalcă însăși libertatea de opinie, care este un aspect fundamental al dreptului garantat de art. 10 (a se vedea *Mika împotriva Greciei*, nr. 10347/10, pct. 31, 19 decembrie 2013). Cu toate acestea, în cazul în care o afirmație echivalează cu o judecată de valoare, proporționalitatea unei ingerințe poate depinde de existența unei „baze factuale” suficiente pentru afirmația incriminată: în caz contrar, această judecată de valoare se poate dovedi excesivă. Pentru a face diferența între o afirmație factuală și o judecată de valoare, este necesar să se țină seama de circumstanțele speței și tonul general al observațiilor având în vedere că afirmații cu privire la chestiuni de interes public pot, din acest motiv, să constituie mai degrabă judecăți de valoare decât fapte (a se vedea *Morice*, citată anterior, pct. 126, cu trimiterile suplimentare).

(ii) *Aplicarea acestor principii în speță*

43. Curtea arată că, astfel cum au recunoscut și instanțele naționale (a se vedea supra, pct. 17, 19 și 21), prezenta cauză privește un conflict între drepturi concurente – pe de o parte, respectarea dreptului la libertatea de exprimare a reclamantului, iar pe de altă parte, dreptul lui P.V. la respectarea vieții sale private – care impune o motivare în conformitate cu principiile prevăzute de jurisprudența relevantă a Curții, citate supra la pct. 40.

44. Curtea a examinat articolele publicate de reclamant și nu numai pe cele menționate în mod expres de Tribunalul Argeș în decizia sa din 18 aprilie 2016 prin care a constatat răspunderea reclamantului pentru calomnie (a se vedea pct. 19 cu trimitere supra la pct. 9 –12). Aceasta constată că acuzațiile potrivit cărora P.V. ar fi contribuit la falimentul uzinei locale A. și că ar disprețui comunitatea locală erau de natură să îi păteze reputația și să îi cauzeze prejudicii atât în mediul său profesional, cât și în mediul său social. Prin urmare, acuzațiile au atins un nivel de gravitate care ar putea aduce atingere exercitării personale de către P.V. a drepturilor sale în temeiul art. 8 din Convenție (a se vedea *Axel Springer AG*, citată anterior, pct. 83).

45. Curtea amintește că, în cauzele care privesc un conflict între dreptul la reputație și dreptul la libertatea de exprimare, instanțele interne care examinează acuzațiile de calomnie trebuie să efectueze un exercițiu de punere în balanță a acestor două drepturi, aplicând criteriile stabilite în jurisprudența relevantă a Curții, rezumate supra la pct. 40-42, și bazându-și deciziile pe motive pertinente și suficiente. Prin urmare, Curtea va examina procedurile interne din această perspectivă.

(α) Contribuția la o dezbatere de interes public

46. Curtea a statuat deja că interesul public privește aspecte care afectează publicul într-o asemenea măsură încât poate fi interesat în mod legitim de ele, care atrag atenția publicului sau care privesc publicul într-un grad semnificativ, în special în măsura în care acestea afectează bunăstarea cetățenilor sau viața comunității. Acesta este, de asemenea, cazul chestiunilor care pot da naștere unor controverse considerabile, care privesc o problemă socială importantă sau care implică o problemă despre care publicul ar fi interesat să fie informat (a se vedea *Couderc și Hachette Filipacchi Associés*, citată anterior, pct. 103, cu trimiterile suplimentare).

47. În hotărârea sa definitivă din 8 februarie 2017, curtea de apel nu a negat faptul că reclamantul ar fi scris despre un subiect de interes general, ci a pus sub semnul întrebării motivele reale pentru care a făcut acest lucru (a se vedea supra, pct. 21).

48. Curtea nu poate decât să observe că articolele reclamantului se refereau la o chestiune de interes public, în special la prăbușirea celei mai importante industrii locale și rolul pe care l-ar fi jucat în această privință corupția și proasta gestionare.

(β) Gradul de notorietate al persoanei afectate și comportamentul său anterior

49. Curtea observă că P.V. era un om de afaceri și un patron de presă local, care era activ în viața socială și culturală a comunității (a se vedea supra, pct. 5 și 19). Astfel, se poate deduce că P.V. era, din cauza poziției sale, o figură publică în comunitatea locală unde articolele în cauză erau disponibile [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Verlagsgruppe News GmbH împotriva Austriei* (nr. 2), nr. 10520/02, pct. 36, 14 decembrie 2006], fapt pe care l-a invocat el însuși în cererea sa adresată instanței interne (a se vedea supra, pct. 13). Prin urmare, acesta era supus unor limite mai largi de critică acceptabilă decât indivizii obișnuiți. Nicio altă informație necontestată nu este disponibilă în dosar cu privire la comportamentul anterior al lui P.V.

(γ) Conținutul, forma și consecințele publicării, modul în care au fost obținute informațiile și veridicitatea acestora

50. Curtea observă că articolele în cauză nu priveau aspecte ale vieții private a lui P.V. Acestea se refereau la activitatea sa profesională și la pretinsa sa contribuție la falimentul uzinei A.

51. În decizia sa din 18 aprilie 2016, Tribunalul [Argeș] a constatat că anumite declarații ale reclamantului au fost ofensatoare la adresa lui P. V. (a se vedea supra, pct. 19). Cu toate acestea, în motivarea sa, tribunalul nu s-a întemeiat pe criteriile prevăzute de jurisprudența Curții, citate supra la pct. 40 și 42. De exemplu, acesta nu a stabilit dacă declarațiile în cauză erau fapte sau judecăți de valoare și nu a stabilit dacă reclamantul ar fi trebuit să dovedească veridicitatea sau existența unei baze factuale pentru oricare dintre

aceste declarații. O astfel de abordare este incompatibilă în sine cu principiile care rezultă din art. 10 (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Gheorghe-Florin Popescu împotriva României*, nr. 79671/13, pct. 32, 12 ianuarie 2021).

52. În decizia sa definitivă din 8 februarie 2017, curtea de apel a remediat unele dintre aceste deficiențe, constatând că reclamantul a acționat cu rea-credință și că nu a demonstrat existența unei baze factuale pentru afirmațiile sale (a se vedea supra, pct. 21).

53. Cu toate acestea, Curtea nu este în măsură să aprecieze modul în care curtea de apel a ajuns la această concluzie. În această privință, este de remarcat faptul că reclamantul a făcut trimiteri la unele dintre sursele sale chiar în articole (a se vedea supra, pct. 11 și 12). De asemenea, acesta a indicat sursele sale în pledoaria sa de apărare și în plus și-a explicat motivația pentru scrierea articolelor și termenii pe care i-a ales (a se vedea supra, pct. 14 și 15). Nu există nicio trimitere la aceste explicații în deciziile instanțelor interne și nici nu există vreun indiciu că instanțele le-ar fi luat în considerare.

54. Pe de altă parte, deciziile interne sunt destul de vagi în ceea ce privește conținutul obligației reclamantului de a dovedi veridicitatea declarațiilor sale, precum și cu privire la ceea ce altceva acesta trebuia să aducă ca probă (a se vedea supra, pct. 21 și, *mutatis mutandis*, *Kurski împotriva Poloniei*, nr. 26115/10, pct. 56, 5 iulie 2016). Pe de altă parte, Curtea nu constată niciun raționament valabil în decizia curții de apel care să justifice refuzul de a acorda reclamantului protecția prevăzută la art. 10 și aplicarea unor standarde diferite de cele aplicate oricărui alt jurnalist, în special având în vedere că acesta a relatat cu privire la chestiuni de interes public [a se vedea supra, pct. 48 și, *mutatis mutandis*, *Magyar Helsinki Bizottság împotriva Ungariei* (MC), nr. 18030/11, pct. 166, 8 noiembrie 2016, *Falzon împotriva Maltei*, nr. 45791/13, pct. 6 și 57 *in fine*, 20 martie 2018, și *Gel evski împotriva Macedoniei de Nord*, nr. 28032/12, pct. 6 și 22, 8 octombrie 2020].

55. Pe de altă parte, ținând seama de conținutul articolelor în cauză și de argumentele prezentate de reclamant în cadrul procedurilor interne, Curtea nu poate găsi niciun raționament convingător în deciziile instanțelor interne care să justifice concluzia că reclamantul a acționat cu rea-credință.

56. În absența unei evaluări interne (a se vedea jurisprudența citată supra la pct. 41), Curtea observă că cel puțin unele dintre expresiile discutate de tribunal în decizia sa din 18 aprilie 2016 pot fi descrise drept judecăți de valoare: „[P.V.] scuipă peste Câmpulung”, „nivelul intelectual [al lui P.V] gen” și „Linge pulanul în postul de poliție”. Curtea trebuie de asemenea să reamintească faptul că, în circumstanțe adecvate, afirmațiile cu privire la chestiuni de interes public pot constitui mai degrabă judecăți de valoare decât fapte (a se vedea *Morice*, citată anterior, pct. 126) și că, în orice caz, libertatea jurnalistică acoperă, de asemenea, posibila recurgere la un anumit grad de exagerare sau chiar provocare [a se vedea *Pedersen și Baadsgaard împotriva Danemarcei* (MC), nr. 49017/99, pct. 71, CEDO 2004-XI și jurisprudența citată supra la pct. 39).

57. Având în vedere natura și conținutul expresiilor incriminate, precum și faptul că acestea au fost folosite în cadrul unei dezbateri continue de interes public cu privire la pretinsul rol al lui P.V. în prăbușirea industriei locale și la aparenta impunitate a acestuia, Curtea consideră că acestea nu sunt de natură să depășească limitele a ceea ce este considerat a fi o critică acceptabilă.

58. În ceea ce privește consecințele articolelor în discuție, Curtea observă că niciuna dintre instanțele naționale nu a indicat niciun efect sau impact negativ specific pe care articolele l-ar fi putut avea asupra reputației sau asupra vieții profesionale a lui P.V. Chiar presupunând că reputația sa a avut de suferit din cauza acestor articole, Curtea are îndoieli cu privire la faptul că consecințele suferite de acesta au fost suficient de grave pentru a prevala asupra interesului publicului de a primi informațiile cuprinse în acestea (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Țiriac împotriva României*, nr. 51107/16, pct. 98, 30 noiembrie 2021, *Stancu și alții împotriva României*, nr. 22953/16, pct. 147, 18 octombrie 2022, *Matalas împotriva Greciei*, nr. 1864/18, pct. 58, 25 martie 2021, și *Balaskas*, citată anterior, pct. 60).

(δ) Gravitatea sancțiunii aplicate reclamantului

59. Curtea observă că reclamantul a fost obligat să plătească aproximativ 1 100 de euro cu titlu de daune morale (a se vedea supra, pct. 20). Reiterând opinia sa cu privire la efectul disuasiv pe care teama de sancțiuni îl poate avea asupra exercitării libertății de exprimare [a se vedea, de exemplu, *Wille împotriva Liechtenstein* (MC), nr. 28396/95, pct. 50, CEDO 1999-VII), și chiar dacă o parte din sumă a fost plătită de societatea S.P., iar reclamantul nu a demonstrat dacă s-a străduit sau nu să plătească suma rămasă (a se vedea supra, pct. 20 și 27), Curtea consideră totuși că, în aceste circumstanțe, sancțiunea impusă era de natură să aibă un efect disuasiv asupra exercitării dreptului reclamantului la libertatea de exprimare (a se vedea, de exemplu și *mutatis mutandis*, *Lombardo și alții împotriva Maltei*, nr. 7333/06, nr. 7333/06, pct. 61, 24 aprilie 2007).

(ε) Concluzie

60. În lumina celor menționate anterior, Curtea consideră că decizia instanțelor naționale de a restrânge libertatea de exprimare a reclamantului nu era susținută de motive relevante și suficiente pentru criteriul „necesității” ce decurge din art. 10 § 2 din Convenție. Prin urmare, ingerința nu era necesară într-o societate democratică în sensul art. 10 din Convenție (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Paraskevopoulos împotriva Greciei*, nr. 64184/11, pct. 43, 28 iunie 2018, *Stancu și alții*, citată anterior, pct. 149, *Matalas*, citată anterior, pct. 61, și *Balaskas*, citată anterior, pct. 62-64).

Prin urmare, a fost încălcat acest articol.

II. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

61. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

62. Reclamantul a solicitat 3 500 de lei românești (RON), pe care i-a estimat fiind echivalenți cu 734 de euro (EUR), cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material, reprezentând suma plătită lui V.P. cu titlu de daune morale (a se vedea supra, pct. 20) și 20 000 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat de încălcarea drepturilor sale prevăzute la art. 10.

63. Guvernul a acceptat ca reclamantul să fie rambursat pentru suma plătită lui P.V. În plus, a susținut că prin constatarea unei încălcări ar putea reprezenta o reparație suficientă pentru prejudiciul moral suferit de reclamant și că, în orice caz, suma solicitată în această privință este excesivă și nejustificată.

64. Curtea observă că reclamantul i-a plătit lui P.V. 3 500 RON (a se vedea supra, pct. 20). Având în vedere încălcarea constatată (a se vedea supra, pct. 60), aceasta consideră că suma respectivă ar trebui rambursată de către statul pârât. Prin urmare, îi atribuie reclamantului 734 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material (a se vedea, *mutatis mutandis* Becker împotriva Norvegiei, nr. 21272/12, pct. 88, 5 octombrie 2017).

65. Mai mult, Curtea apreciază că reclamantul a suferit cu siguranță un prejudiciu moral care nu poate fi compensat prin simpla constatare a unei încălcări. Având în vedere natura încălcării constatate, precum și evaluarea sa pe o bază echitabilă, așa cum este cerut de art. 41 din Convenție, Curtea acordă reclamantului suma de 7 500 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit.

B. Cheltuieli de judecată

66. Reclamantul a solicitat, de asemenea, suma de 10 266 RON – pe care a estimat-o a fi echivalentă cu 2125 EUR – pentru cheltuielile de judecată suportate în fața instanțelor interne și în fața Curții. Acesta a trimis facturi care justifică aceste cheltuieli.

67. Guvernul a contestat autenticitatea și necesitatea unora dintre cheltuielile solicitate de reclamant.

68. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În prezenta cauză, ținând

seama de documentele aflate în posesia sa și de criteriile menționate mai sus, Curtea consideră rezonabil să acorde suma de 2 125 EUR pentru toate cheltuielile de judecată, plus orice sumă ce poate fi datorată de reclamant cu titlu de impozit.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 10 din Convenție;
3. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume care trebuie convertite în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:
 - (i) 734 EUR (șapte sute treizeci și patru de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material;
 - (ii) 7 500 EUR (șapte mii cinci sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral;
 - (iii) 2 125 EUR (două mii o sută douăzeci și cinci de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată de reclamant cu titlu de impozit, în ceea ce privește cheltuielile de judecată;
 - (b) că, de la expirarea termenului de trei luni menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată anuală egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale;
4. *Respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 30 mai 2023, în conformitate cu art. 77 § 2 și art. 77 § 3 din Regulamentul Curții.

Andrea Tamietti
Grefier

Gabriele Kucsko-Stadlmayer
Președinte